

INFORMACIJA ZA MEDIJE

U okviru procesa izrade Nacionalne strategije za mlade Ministarstvo omladine i sporta Republike Srbije pokrenulo je i naučna istraživanja od kojih se očekuje da doprinosu potpunijem sagledavanju položaja, problema i mogućnosti mladih u našoj zemlji.

Za potrebe Ministarstva i izradu Nacionalne strategije za mlade Institut za psihologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu upravo je realizovao istraživanje "Svakodnevnica mladih u Srbiji: snimak budžeta vremena".

Reč je o opsežnom istraživanju koje se bavi izučavanjem slobodnog vremena mladih, kroz prikupljanje podataka o svakodnevici naših srednjoškolaca, načinima na koji mladi provode slobodno vreme, njihovim kulturnim navikama, uzorima i ciljevima. Jedno od bitnih pitanja odnosi se i na volonterizam mladih.

Istraživanje je izvršeno na reprezentativnom uzorku učenika srednjih škola u Srbiji, s obzirom na tri kriterijuma: region, veličinu mesta i tip škole koju pohađaju učenici (gimnazije i srednje stručne škole).

Preliminarni rezultati istraživanja na uzorku od 2426 srednjoškolaca (kompletan uzorak je oko 5000 srednjoškolaca) govore da volenterski rad - besplatan, dobrovoljan rad koji traje neko određeno vreme, usmeren na dobrobit drugih ljudi i organizovan rad – nije uobičajena praksa u našoj sredini.

Najveći broj srednjoškolaca je učestvovao u **humanitarnim akcijama** skupljanja novca (45.5%) i skupljanja odeće i obuće za ugroženu decu (42.5 %), a potom u **akcijama čišćenja**: školskog dvorišta (35.7 %), okoline u kojoj živi (15.9 %) i aktivnostima skupljanja starog papira (24.1 %). Nešto manji broj mladih je bio uključen u akcije koje se odnose na brigu o životinjama i aktivnosti dobrovoljnog davanja krvi (što je i očekivano s obzirom na uzrast ispitanika).

Tabela: Rang učešća srednjoškolaca u volenterskim aktivnostima:

	Procenat uključenih srednjoškolaca
skupljanje novca iz humanitarnih razloga	45.5 %
skupljanje odeće/igračaka za ugroženu decu	42.5 %
čišćenje školskog dvorišta	35.7 %
skupljanje starog papira	24.1 %

čišćenje okoline u kojoj živiš	15.9 %
udomljavanje životinja	9.5 %
davanje krvi	6.2 %

Učešće srednjoškolaca u pojedinim akcijama skupljanje novca iz humanitarnih razloga

U akcijama skupljanja novca iz humanitarnih razloga na neki način i bar jednom učestvovalo je 47.9% srednjoškolaca iz uzorka. Najčešće jednom (12% učenika) ili do 5 puta. Jedan mali broj učenika oko 4% u skupljanju novca u humanitarne svrhe učestvovalo je 10 puta (ovde je izgleda reč o malom broju učenika aktivista koji čine jezgro učesnika ovog tipa aktivnosti).

Učenici ne navode uvek i organizatore ovih aktivnosti, nekad upisuju da ni ne znaju. Ubedljivo najčešći prepoznat i izdvojen "organizator" je škola (pominju i osnovnu i gimnaziju, odnosno srednju školu). Škola se javlja kao institucija ili određena preko nastavnika, profesora, razrednog starešine, zatim kao odeljenska zajednica i đачki parlament.

Kao organizatore učenici navode još: crveni krst, dom zdravlja, komšiluk, stanare, izviđače, NVO, društvo, državu, opštinu, mesnu zajednicu i crkvu. Jedini pojedinac koji se javlja u organizator u odgovorima srednjoškolaca je Vlade Divac.

Skupljanje odeće/igračaka za ugroženu decu

U skupljanje odeće/igračaka za ugroženu decu na različite način bilo je uključeno 42.5% mladih iz uzorka - najveći broj njih samo jednom (oko 15% učenika) i izvestan broj učenika do pet puta.

Aktivnosti pomoći deci u kojoj su učestvovali naši ispitanici organizovali su po odgovorima ispitanika: škola, nastavnici, vaspitači u vrtiću, ministar, crveni krst, UNICEF, Centar za socijalni rad, apoteka, ali se u odgovorima navode i roditelji ("moja mama"), selo i samoinicijativno organizovanje.

Čišćenje školskog dvorišta, skupljanje starog papira i čišćenje okoline u kojoj žive mogli bismo da grupišemo u aktivnosti srodnog tipa koje sporadično mobilišu mlade u njihovoj neposrednoj sredini.

Udomljavanje životinja

Jedva da je svaki deseti učenik (9.5 %) iz uzorka nekad učestvovalo u akcijama koje se odnose na brigu o životinjama odnosno na udomljavanje, kako je to formulisano u upitniku. Mali broj učenika koji je učestvovao u ovim aktivnostima navodi da je to bilo u režiji porodice (npr. "brat i ja", roditelji) i samoinicijativno, a kada je reč o organizacijama, učenici pominju Orku, lovačko udruženje i veterinarasku službu.

Najveći broj srednjoškolaca bio je uključen samo jednom u neku od, u upitniku izdvojenih, volonterskih aktivnosti. Kada se prati koliko ih je učestvovalo u većem broju aktivnosti istog tipa podaci pokazuju da učešće učenika opada.

Izvesno odstupanje postoji jedino za malu grupu aktivista koji su i 10 puta bili angažovani kada je reč o sakupljanju humanitarnih priloga.

Odgovori učenika svedoče da su oni uzimali u obzir sveje celokupno iskustvo, uključujući predškolski i osnovnoškolski period (pominjali su akcije u kojima su učestvovali još kao predškolci u vrtiću).

Iz kojih **razloga** srednjoškolci nisu učestvovali u akcijama izdvojenim u upitniku?

Najčešći razlozi koje navode mladi iz uzorka dati su u tabeli (u procentima):

Tabela: Rang razloga zbog kojih se mladi ne uključuju u volonterske akcije

Rang	Razlog	Procenat srednjoškolaca
1.	nije ih bilo u mom mestu	21.1 %
2.	nemam vremena za to	18.1 %
3.	nisam čuo-la na vreme	14.9 %
4.	to me ne zanima	13.6 %
5.	nemam društvo za to	7.6 %

Mladi se ne uključuju u volonterske akcije najčešće jer se one ne organizuju u njihovoj sredini, jer nemaju vremena i zato što nisu na vreme informisani.

U okviru priprema za obeležavanje Dana volontera, posetioci štanda Ministarstva omladine i sporta na Međunarodnom sajmu preduzetništva od 28. Novembra do 1. decembra 2007. godine bili su prilici da popune upitnik.

Na pitanje "Koji je najveći problem volontiranja u Srbiji danas?", od 60 ispitanih, više od polovine (32 ispitanika ili 53odsto) smatra da je to odnos zajednice, institucija i javnosti prema volonterskom radu i vrednovanje volonterskog rada. Preko 18 odsto ocenilo je da su to uslovi u kojima rade volonteri, 15 odsto se opredelilo za nepovezanost i nesaradnju nevladinih organizacija i drugih aktera u lokalnoj zajednici), 13 procenata ispitanika je reklo da je najveći problem nepostojanje adekvatne zakonske regulative.

Dijana Subotički
Služba za odnose s javnošću
Ministarstvo omladine i sporta
Bulevar Mihajla Pupina 2
11070 Novi Beograd
Tel: 011 31 30 918
Mob. 064 86 44 201
www.zamislizivot.org
www.mos.sr.gov.yu